

FŐVÁROSI ÜGYEK. 336

A Margitsziget jövője.

A főváros három fürdője.

— Saját tudósítónktól. —

Bdpr 2 Budapest, május 14.

Olyan nagyszabású tervek előtt állunk, amelyeknek a megvalósulását a legközelebbi jövőben magunk is megérjük. Ezek a tervek Budapestnek, ha nem is világvárosi jellegű, de minden esetre világra szóló hírnevet fognak biztosítani. Egy csapásra átalakul a székesfőváros világfürdővé olyan alkotásokkal, amelyeknek nagyszabású volta s modernsége a kontinens egy nagy városában sem lesz feltalálható. Az első ezek között a Margitsziget.

Csak rövid ideje, alig egy esztendeje, hogy a fővárosi közmunkák tanácsának a kezelésébe jutott s a tanács az egyesítendő tapasztalat felhasználásával már is nagyszabású átalakításokra határozta el magát.

Pár nappal azelőtt híre terjedt, hogy a kormány véglegesen elhatározta a botanikus kertnek a Margitszigetre leendő telepítését. A hír egyes helyeken megdöbbenést keltett, mert sokan félnek, hogy a Margitszigetet a botanikus kert tönkre fogja tenni. Ez a félelem kissé túlzott. A botanikus kert 36.000 négyszöglet foglal el a szigetből. Területe lesz a mai rózsakert, becsatolódik a volt főhercegi kastély és a rózsakert fölött elterülő üvegházak és kertészlakások. A botanikus kertben tervezett új építkezések alig változtatnak valamit a parkjellegén, mert hisz ezek az épületek maguk is nagyjából növények befogadására készülnek. Ezek a pálmaházak, az exotikus növények és virágültetvények üvegházai, de valamennyi nyitva lesz a közönség előtt, úgy hogy maga a közönség az átváltozást tulajdonképpen alig fogja észrevenni. Amit azonban a sziget elveszít azzal a csak félig elvont 36.000 négyszögöllel, azt más oldalról jóval nagyobb terjedelemben fogja megkapni.

A már elhatározott program szerint a sziget budai oldalán azt a részt, amelyet most félig a Duna eltakar, körülbelül 30 katasztrális hold területen ármentesíteni fogják, megfelelő tötésekkel biztosítják és ezt az új területet parkozva, nagyszabású kocsiuttal látják el, egyes részein pedig sporttelepeket rendeznek be. Ennek a területnek a szigethez való csatolása bőven kárpótol a botanikus kert által elfoglalandó területért. Meg kell itt említenünk azt, hogy az a hír, amely a sziget fájának kiirtásáról szól, szintén túlzott. Fákat még a botanikus kert berendezése miatt sem vágnak ki a közmunkák tanácsának hozzájárulása nélkül. A tanács pedig szigorúan elhatározta, hogy csak az írtás tervének megfelelően engedi meg a már elvéhédű és a közbiztonságot is veszedelemztető fák eltávolítását. Ez az írtás eddig is megtörtént minden télen, amikor az ilyen veszedelemmé vált fákat egyszerűen eltávolították, anélkül, hogy a közönség észrevette volna. Még kevésbé van szó arról, hogy Arany János híres tölgyeit kivágják. Nem vágják ki, sőt nagyon rövid idő múlva fölállítják azt a diszes szoborművet is, amely Arany János emlékét fogja megörökíteni.

Ezek mellé az újítások mellé sorakoznak azután más olyan tervek is, amelyeknek a megvalósításába a tanács még ebben az évben belekezd. A lóvasutat eltávolítja; a munkálatokat ősszel kezdi meg és a jövő tavasszal kész lesz a régi lóvasút helyén a felsővezetékes villamosvasút. A sziget egész területén nagyszabású vízművet rendeznek be, amely a szigetet kitűnő forrásvizzel fogja ellátni. Az alsószigeti hajóállomás mentén modern, nagy, nyitott és fődött uszodát rendeznek be strandfürdővel. A fürdő céljaira a Dunából is kisajátítanak egy darabot, még pedig úgy, hogy az uszodából a lankáson kiépítendő partról lehet a dunai nyílt fürdőbe jutni. A felsőszigeten a nagy gyógyteremben egész nyáron át működő szintársulatot szerveznek. Ezenkívül építenek egy diszes jégpalotát, amelyben műjégből készített korcsolyapálya áll egész nyáron át a fürdőző közönség kedvtelésére. Átalakítják a sziget forrásait is, még pedig úgy, hogy nagyobb mértékben fogják kihasználni egyrészt fürdőcélokra, másrészt ivókurára.

Ezek a közmunkák tanácsának eddigi megállapodásai, amelyekhez nyomban hozzá kezd, mihelyt a kivitelre szükséges pénzüsszeget kézhez kapja. A Margitsziget ilyenformán való fejlesztése mel-

lett érdekességben nem jelentéktelenebb a főváros három nagy fürdőjének, a városligeti artézi, a Sáros- és a Rudasfürdő ujjáépítése.

A városligeti artézi fürdőről már körülbelül mint befejezett dologról lehet beszélni. Az építkezést még ebben az évben befejezik, a berendezéssel együtt rövidesen elkészülnek, úgy hogy a fürdőt előreláthatóan a jövő évben átadhatják a forgalomnak. A hatalmas fürdő- és szállóépület monumentális renaissance-stilben készült s egyik legszebb látványossága lesz a fővárosnak. Belső berendezése is teljesen modern és előrelátható, hogy a főváros nem fogja megbánni azt a befektetést, amibe ennek a fürdőnek az ujjáépítése került.

A Sárosfürdő a főváros második nagyobb-szabású fürdője. Ennek az építéséhez még ez év őszén kezdenek hozzá. Az épületek kettős homlokzata a Ferencz József-hidra és a Fehérvári-utra torkollik. A kiképzést úgy tervezik, hogy elülről az épület négyemeletes lesz, amely a sziklára nyulva, két emeletben végződik. A Ferencz József-hiddal szemben lévő főbejárat visz a tulajdonképpeni fürdőházakba, a fehérvári-uti homlokzathoz pedig a fürdő szállójának főbejárója nyílik. Az épületek mögött tervezik az erre a célra megvett telkeken a fürdő parkját. Ez összeköttetésben lesz a Gellérthegy tövében tervezett sétaut segítségével a Rudasfürdő parkjával s nemcsak magának a fürdőközönségnek, hanem a nagyközönségnek is nyitva fog állni. A pénzügyi bizottság, annak idején megirtuk, a fürdő legújabb költségvetését kissé nagyra találta és megfelelő leszállítás céljából visszaadta a pénzügyi osztálynak. Ezt az átdolgozást az ügyosztály elvégezte s a napokban újra beterjeszti a bizottság elé, hogy azt még a nyári szünet előtt elintézhesse a közgyűlés és akadály nélkül megkezdhessék az építést. A tervek revideálása során kitűnt, hogy nagymérvű leszállításról csak akkor lehetne szó, ha az építkezés monumentális voltát meg akarnák szüntetni. Így csak egyes kisebb jelentőségű tételeket törültek.

Harmadik helyen áll a Rudasfürdő terve. Ennek a kivitelére csak az artézi fürdő és a Sárosfürdő építésének a teljes befejezése után kerül a sor, mert a tanács nem akarja, hogy ezt a népszerű és kedvelt fürdőt elvonja a közhasználatától addig, amíg a másik két fürdő el nem készül. Rövid pár év kérdése így is az összes építkezés. A főváros minden esetre kiszámíthatatlan előnyökhöz jut, ha a Margitsziget átalakítása s a három fürdő építése befejeződik. Csaknem bizonyosra vehető, hogy az a nagy erőlködés, amelylyel eddig idegenforgalmat teremteni nem sikerült, ennek a négy nagyszabású intézménynek a közforgalomba leendő átadása után fölöslegessé válik, mert minden hangzatos reklámnál s csalogató biztatásnál nagyobb vonzóereje lesz az új világfürdőknek.